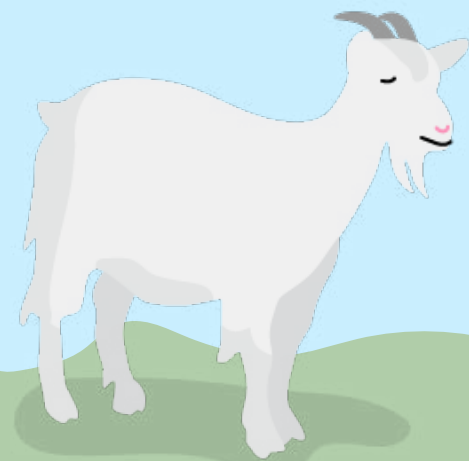

Gezonde School menukaart Voeding, Natuur en Milieu gemeente Molenlanden

Samen Voedsel-, Natuur- en Milieuwijs!

Wilt u als school aan de slag met voeding, natuur en milieu? Hier vindt u meer informatie over deze thema's en het aanbod van activiteiten in Molenlanden en omgeving.

● Dorpskernen

📍 Excursies vanuit [Den Hâneker](#)

📍 [Natuurcentrum Gorinchem](#)
Gijsbert van Andelpark 1, 4204HZ Gorinchem

📍 [Stichting Natuur- en Landschapsbeheer Den Hâneker](#)
Wilgenweg 3, 2964AM Groot-Ammers

📍 [Avonturenboerderij Molenwaard](#)
Wilgenweg 3, 2964AM Groot-Ammers

📍 [Boerderij Educatie Nederland](#)
A. Boerderij JJ. Meerkerk, Schoonenburgweg 20, 2957LB Nieuw Lekkerland
B. Zuivelboerderij Kuiper, Heideweg 2, 3381KH Giessenburg

Molenlanden

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Voeding, Natuur & Milieu horen bij elkaar!	4
2. Online portaal voor Smaaklessen	5
3. Lokale aanbieders	6
4. Landelijke aanbieders	8

Inleiding

Deze menukaart biedt inspiratie om op en rond uw school aandacht te besteden aan Voeding, Natuur en Milieu. Van smaaklessen en educatieve uitstapjes tot het inrichten van uw schoolplein, er zijn volop mogelijkheden.

Met deze Gezonde School menukaart Voeding, Natuur en Milieu maken wij voor het primair onderwijs én voor lokale organisaties in de gemeente Molenlanden inzichtelijk wat het huidige lokale educatieve aanbod (zie de [kaart op de voorpagina](#) én [hoofdstuk 3](#)) en het landelijke educatieve aanbod ([hoofdstuk 4](#)) is over gezonde voeding, de boerderij (waar komt eten vandaan) en duurzaamheid (aandacht voor afval en voedselverspilling, natuur en milieu). Ook laten we zien hoe dit structureel verankerd kan worden in het lescurriculum voor het primair onderwijs middels het online lesportaal voor Smaaklessen ([hoofdstuk 2](#)). Verder wordt aangestipt hoe scholen kunnen werken met de vier pijlers van de Gezonde School aanpak: 1. Educatie, 2. Signaleren, 3. Schoolomgeving, 4. Beleid en regelgeving ([hoofdstuk 1](#)). Deze aanpak geeft scholen handvatten om structureel en planmatig te werken aan een gezonde schoolomgeving voor kinderen én leerkrachten.

Deze lokale Gezonde School-menukaart is ontwikkeld door de GGD ZHZ, Jong Leren Eten Zuid-Holland en de gemeente Molenlanden.

Samen maken wij kinderen wijzer over Voeding, Natuur en Milieu!

Heeft u vragen naar aanleiding van deze lokale Gezonde School-menukaart?

Neem dan contact op met de Gezonde School-adviseur Jill Picauly van de GGD ZHZ (j.picauly@ggdzhz.nl) of projectleider publieke gezondheid Debbie Albers-van der Linden van de GGD ZHZ (d.vander.linden@ggdzhz.nl).

Voeding, Natuur & Milieu horen bij elkaar!

Voeding, natuur en milieu gaan goed samen; zo kan je een groen schoolplein inrichten (natuur) met een moestuin en voedselbos (voeding), wat weer bijdraagt aan meer frisse lucht en water dat direct de grond in kan trekken (milieu). Leerlingen kunnen koken met fruit en groenten die ze hebben gekweekt. Zelf ervaren (zien, doen, proeven, ruiken, voelen) maakt dat kinderen vaardigheden leren die zij ook thuis kunnen gebruiken om gezond en duurzaam te leven. Jong Leren Eten stimuleert ervaren leren. De Gezonde School aanpak kan eraan bijdragen dat Voeding, Natuur en Milieu structureel, zowel letterlijk als figuurlijk, een plek krijgen op het schoolplein en in de school, in het lescurriculum, in de communicatie richting ouders en onderdeel wordt van de deskundigheid van het leerkrachtenteam. Hier lichten we toe wat de Gezonde School aanpak en Jong Leren Eten voor uw school kunnen betekenen.

Gezonde School thema Voeding

1. Educatie

- A. Lespakket groep 1 t/m 8
- B. Bijbehorende activiteiten en excursies (Jong Leren Eten)

2. Signaleren

- A. School heeft inzicht in voedingsgewoonten, gewicht en gebit van leerlingen

3. Schoolomgeving

- A. Hygiënische watervoorziening(en) voor leerlingen en personeel
- B. Betrokkenheid van ouders, leerlingen en

personeel bij beleidsvorming en de organisatie van activiteiten rond voeding.

- C. Medewerkers geven het goede voorbeeld.
- D. School maakt gebruik van hulp, ondersteuning en/of expertise van andere organisaties rond voeding en gebit.

4. Beleid en regelgeving

- A. Actief voedingsbeleid gebaseerd op richtlijnen Voedingscentrum ten aanzien van gezonde pauzehappen, lunchpakket, drinken, traktaties.
- B. Het beleid wordt geëvalueerd.
- C. De school heeft de coördinatie van voeding belegd binnen de school.

Gezonde School thema Milieu en Natuur

1. Educatie

- D. Aandacht voor binnenmilieu, natuur en milieu in de lessen.
- E. Aanvullende activiteiten op gebied van binnenmilieu, natuur en milieu in de lessen.
- F. Onderwijsactiviteiten zijn vastgelegd in het schoolbeleidsplan.
- G. Bij- of nascholing op gebied van binnenmilieu, natuur en milieubewustzijn voor docenten.

2. Signaleren

- A. De school meet en registreert tenminste 1x per jaar (winterperiode) in alle gebruikte lokalen gedurende een schoolweek of er voldoende frisse lucht is: de CO2 waarde blijft in alle lokalen tijdens gebruik lager dan 1000 ppm, waarbij maximaal 3x per dag de waarde boven de 1000 ppm komt.
- B. De temperatuur in school is aangenaam.

3. Schoolomgeving

- A. De inrichting van het schoolplein nodigt leerlingen uit om bezig te zijn met de natuur.
- B. De school is milieubewust en draagt zorg voor energiebesparing.
- C. Afval wordt gescheiden.
- D. De mechanische ventilatie (indien aanwezig in het gebouw) wordt onderhouden en voldoet aan de normen. Een gebouw met natuurlijke ventilatie voldoet ook indien wordt aangetoond met metingen dat de ramen en roosters altijd geopend zijn onder lestijd.
- E. De richtlijn van het LCHV ten aanzien van schoonmaken wordt gehanteerd.
- F. De school betreft leerlingen, ouders en medewerkers bij beleidsvorming en activiteiten rondom Milieu en Natuur.
- G. Medewerkers geven het goede voorbeeld rond Milieu en Natuur.

4. Beleid

- A. Milieu en Natuur maakt onderdeel uit van het schoolbeleid.
- B. Schoolregels en communicatie daarover.
- C. Beleid en schoolregels worden geëvalueerd.
- D. De school heeft de coördinatie van Milieu en Natuur belegd.

Jong Leren Eten werkt samen met GGD-en, JOGG, lokale NME-organisaties en tal van anderen om voor alle kinderen dichtbij huis en school een goed aanbod van educatieve en ervaringsgerichte activiteiten over voeding, natuur en milieu te realiseren. Het landelijk impulsprogramma Jong Leren Eten zet in op activiteiten die bij voorkeur praktisch en ervaringsgericht zijn, want door zelf te doen en samen te werken wordt theoretische kennis via hoofd, hart en handen pas echt verankerd in de leefwereld van

het kind. Jong Leren Eten werkt met zes inhoudelijke thema's:

- Voedselproductie
- Gezonde voeding
- Smaak
- Voedselbereiding
- Duurzaam kiezen
- Consumentenvaardigheden

Subsidie Jong Leren Eten

Voor ervaringsgerichte activiteiten, zoals moestuin- of kooklessen of een bezoek aan een boerenbedrijf kunt u eventueel jaarlijks een [subsidie aanvragen](#) via het programma Jong Leren Eten.

Wilt u advies of ondersteuning bij het aanvragen van subsidies of heeft u vragen over (het Vignet) Gezonde School?

Neem dan contact op met de Gezonde School-adviseur Jill Picauly van de GGD ZHZ (j.picauly@ggdzhz.nl) of projectleider publieke gezondheid Debbie Albers-van der Linden van de GGD ZHZ (d.vander.linden@ggdzhz.nl).

Online portaal voor Smaaklessen

Chef! is het gratis online lesportaal met alle lessen en activiteiten van Smaaklessen en EU-Schoolfruit. In Chef! kun je flexibel en op maat aan de slag met voedsel educatie op school. De interactieve lessen worden via het digibord gegeven.

Deze thema's komen aan bod:

- Voedselproductie
- Gezonde voeding
- smaak
- Voedselbereiding
- Duurzaam kiezen
- Consumentenvaardigheden

Kinderopvang

Smaakplezier is er voor de buitenschoolse opvang, met tal van suggesties voor activiteiten over voedsel en voeding. De map kost €75 (excl. verzendkosten) en bevat activiteitenkaarten voor kinderen uit groep 1 t/m 8.

Smaakspel is een spel over eten, speciaal voor de kinderopvang. Het spel bestaat uit kaarten met afbeeldingen van o.a. levensmiddelen, dieren en planten. Het spel kost €23,60 en is geschikt voor kinderen van 2-4 jaar.

Basisscholen

Smaaklessen is hét effectieve lesprogramma over eten en smaak voor kinderen op de basisschool. Met Smaaklessen wordt de nieuwsgierigheid en interesse van kinderen naar gezond en duurzaam eten opgewekt.

Het lesmateriaal bestaat uit een lerarenhandleiding met:

- 9 lessen voor groep 1/2
- 5 lessen per groep voor groep 3 t/m 8
- kopieerbladen.

Daarnaast is er ook een online digibordmodule. Het lesmateriaal is gratis te downloaden via smaaklessen.nl of u kunt de lesmap bestellen voor €75 (excl. verzendkosten).

Er zijn verschillende manieren om Smaaklessen in te zetten:

- Projectweek
 - Verdeel de lessen over de dagen van de projectperiode.
- Verspreid over het schooljaar
 - Maak van tevoren een planning, zodat alle lessen aan bod komen.
- **Koppeling maken met andere lesmethoden**, zoals Argus Clou (Aardrijkskunde, Geschiedenis, Natuur & Techniek), Blink (Aardrijkskunde, Geïntegreerd, Natuur & Techniek), De Zaken, IPC, Kleuterplein, Meander, Natuurzaken, Naut, Brandaan, Schatkisten, Wereldzaken, Wijzer (Aardrijkskunde, Geschiedenis, Natuur & Techniek).

Smaakleskist

In de Smaakleskist zit de lesmap Smaaklessen met het lesmateriaal en alle keukenmaterialen die u kunt gebruiken tijdens het geven van Smaaklessen. U kunt een Smaakleskist (€300,-) kopen via www.smaaklessen.nl. Bij Smaaklessen hoort écht zien, ruiken, voelen en proeven van eten. Dit betekent dat u voor vrijwel alle lessen een aantal echte voedingsmiddelen nodig heeft, die u zelf kunt aanschaffen. U kunt ook een Smaakleskist huren bij Natuurcentrum Gorinchem via educatie@ncgorcum.nl.

Smaakmissies

Een Smaakmissie is een verdiepende lesmodule bij het lesprogramma Smaaklessen. Kinderen gaan zowel binnen als buiten de klas op avontuur. Er zijn negen **smaakmissies**:

Smaakmissie	Groep
Brood	1-2
Moestuin	1-4
Zuivel	3-4
Vlees, vis, eieren, vleesvervangers	5-6
Fruit	5-6
Drinken	5-6
Groente	7-8
Olie en vet	7-8
Aardappelen, rijst, pasta, peulvruchten	7-8

Wilt u advies of ondersteuning over de mogelijkheden van Chef!, Smaaklessen en/of Smaakmissies op uw school?

Neem dan contact op met de Gezonde School-adviseur Jill Picauly van de GGD ZHZ (j.picauly@ggdzhh.nl) of projectleider publieke gezondheid Debbie Albers-van der Linden van de GGD ZHZ (d.vander.linden@ggdzhh.nl).

Lokale aanbieders

Den Hâneker

[Den Hâneker](#) is een vereniging voor natuur- en landschapsbeheer van boeren en burgers. Het zet zich in voor het beheren en ontwikkelen van een aantrekkelijk Alblasserwaard Vijfheerenlanden. De werkgroep educatie probeert te laten zien hoe mooi de streek is en wat er gedaan moet worden om het mooi te houden. Daarvoor worden jaarlijks lessen gegeven en excursies naar de agrarische bedrijven in de omgeving gemaakt.

Lesmaterialen en excursies naar zuivelboerderijen in de gemeente Molenlanden:

Lesprogramma: Welkom op de boerderij

Een uniek lesprogramma voor kleuters en ZML-leerlingen. Scholen kunnen materialen als een lesmap (met lesideeën en werkbladen), les-/speelkist (met voorwerpen die met de boerderij te maken hebben) en een DVD met filmfragmenten over de boerderij huren voor een aantal weken en een excursie maken naar een boerderij in de streek. Het programma is te combineren met een snuffelstage waarbij 'het beleven' centraal staat.

Lesprogramma: Wat groeit en bloeit op de boerderij

Een lesthema waarbij kinderen eerst op school voorbereidend aan de slag gaan. Ze krijgen hierbij informatie-/bronnenbladen en een werkblad met onderwerpen als: van kalf tot koe, van gras tot glas, zuivel en gezondheid. Bij de excursie kunnen groepen vervolgens als aanvullend onderwerp kiezen tussen "[Vogels op het erf en in de wei](#)" of "[Planten in de slootkant](#)".

Lesprogramma: [De boer als producent van voedsel en natuur](#)

Ook bij dit lesthema gaan de kinderen eerst voorbereidend aan de slag met informatie-/ bronnenbladen en een werkblad. De onderwerpen zijn meer verdiepend, van duurzaam boeren, via "hoe werkt een koe en wat zit er in zuivel?" tot "wat houdt het boerenwerk tijdens de 4 seizoenen in?". Tijdens de excursie wordt aanvullend aandacht besteed aan de diverse vogels en planten.

Adres- en contactgegevens

Den Hâneker
Wilgenweg 3
2964 AM Groot-Ammers
Tel. 06-28335366, info@denhaneker.nl

Avonturenboerderij Molenwaard

Hoe legt een kip een ei? Is een tomaat groente of fruit? En hoe maken bijen honing? Tijdens een avontuurlijke tocht door het park maken de leerlingen spelenderwijs kennis met diverse aspecten van het Hollandse landleven. Van koeien melken, kaas maken en vogels kijken tot bootje varen, pony rijden en in het wilgendoolhof verdwalen. Met haar breed aanbod aan buitenactiviteiten prikkelt [Avonturenboerderij Molenwaard](#) de natuurlijke nieuwsgierigheid van alle kinderen in de leeftijd van 2 tot 10 jaar. Aan het eind van de dag verlaten de leerlingen het park met hun welverdiende boerderijdiploma, en zijn ze een écht boertje of boerinnetje net als Fien & Teun.

Adres- en contactgegevens

Avonturenboerderij Molenwaard
Wilgenweg 3
2964 AM Groot-Ammers
Tel. 0184 - 784 111, info@avonturenboerderij.nl

wellantcollege de Bossekamp

Wellant College de Bossekamp

Wellant College de Bossekamp is gevestigd in Ottoland. Het is een VMBO school waar leerlingen leren over dieren, voeding, natuur en techniek, maar ook over duurzaamheid en milieu. Het Wellant College de Bossekamp heeft vanuit zijn expertise, leskisten ontwikkeld voor het primair onderwijs. Deze zijn thematisch ingedeeld en passen bij de lesstof van biologie. De leskisten zijn bedoeld voor de leerlingen van groep 7 en 8. In de leskisten vindt u een handleiding en de materialen die nodig zijn. De leskisten kunnen twee weken geleend worden; in overleg kan de leskist ook afgeleverd worden. Naast de standaardlessen is er een mogelijkheid om te komen tot een project of lessenserie.

Onderwerpen van de leskisten:

- Bodemdieren
- De sloot
- Spinnen
- Sporen

Voor de groepen 7 en 8 bestaat er ook een mogelijkheid om een Lesbezoek te brengen aan het Wellantcollege. Deze lessen zijn op dinsdag- en woensdagmorgen.

Op de eigen school kunnen de volgende lessen aangeboden worden:

- Dierenspeurtocht
- Bloemschikken
- Hoe kweek je groenten (in je eigen schooltuin)
- Docentenscholing/workshops

Praktische nascholing voor leerkrachten (individueel of in teamverband)

Wellant College de Bossekamp biedt ook workshops op het gebied van verschillende diersoorten, planten, vogels en leven in en om de sloot.

Adres- en contactgegevens

Wellant vmbo de Bossekamp
B 140
2975 BK Ottoland
Tel. 0184 – 64 14 09, Susan Snoep (sc.snoep@wellant.nl)

Reinigingsdienst Waardlanden

[Reinigingsdienst Waardlanden](#) verzorgt de afval- en grondstoffeninzameling voor de gemeenten Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Molenlanden en Vijfheerenlanden. Alle basisscholen uit het verzorgingsgebied van Waardlanden kunnen een schatkistje krijgen om in de klas mee te werken. Ook kunnen zij leskisten het hele jaar door kosteloos reserveren bij het [Natuurcentrum Gorinchem](#). Met de leskisten kunnen onderwerpen nader worden uitgediept.

Leskist Afval en Hergebruik

Hierin vindt u onder meer een leuk voorleesboek over afval en grondstoffen, een memoryspel en verschillende materialen om lessen omheen te bouwen.

Leskist Papier maken in de klas

Met de middelen in de leskist kunnen kinderen zelf papier maken. De leskist is een verdieping op de grondstoffenstroom papier.

De afvalvrije school

Tijdens dit project gaan scholen de uitdaging aan om volledig (rest)afvalvrij te worden. Alle klassen gaan gezamenlijk – en soms ook onderling! – de strijd aan met afval. Meer grondstoffen scheiden betekent minder restafval. Centraal staan vragen als:

- Hoeveel afval en grondstoffen produceren wij als klas?
- Welke afval- en grondstoffensoorten kunnen wij onderscheiden?
- Welke grondstoffen kunnen we scheiden om zo het restafval terug te dringen?
- Hoe kunnen onze grondstoffen worden hergebruikt?

Adres- en contactgegevens

Reinigingsdienst Waardlanden
Boezem 3
4206 CA Gorinchem
Contact via Natuurcentrum Gorinchem

Natuurcentrum Gorinchem

Het [Natuurcentrum Gorinchem](#) biedt lesmaterialen en excursieprogramma's over uiteenlopende natuur- en milieuthema's aan voor het basisonderwijs. Je krijgt hierbij alles kant en klaar aangeleverd (van handleiding tot de benodigde materialen), waardoor je meteen aan de slag kan. Ze onderscheiden vier hoofdthema's.

1. Natuur en groen

Het thema natuur en groen is veelzijdig! Zo zijn er de lespakketten "van rups tot vlinder" en "paddenstoelen in de klas". Ontdek met de leerlingen het leven in onze sloten en wie daar weer van leven. Leer meer over kikkers, fossielen en nog veel meer onderwerpen met behulp van de leskisten.

2. Boerderij en verantwoorde voeding

Kinderen leren waar voedsel vandaan komt en verkennen met hun zintuigen de producten. Wij bieden onder andere leskisten aan over Smaak, Zuivel en Graan. Ook geven we lessen in de Moestuin en op het terrein van het Natuurcentrum.

3. Afval

Samen met reinigingsdienst Waardlanden heeft het Natuurcentrum de projecten Afvalvrije scholen en Waardevol afval ontwikkeld. Bij deze projecten leren de leerlingen dat afval uit grondstoffen bestaat en weer een grondstof kan worden. Door het project gaan de kinderen op de school aan de slag om zo min mogelijk afval over te houden. Een excursie naar Reinigingsdienst Waardlanden behoort tot de mogelijkheden.

4. Water, energie en klimaat

Leerlingen onderzoeken hoe je zuinig kan omgaan met energie met bijvoorbeeld de leskist Energieke scholen. Ook leren ze aandacht te hebben voor onze leefomgeving met de leerlijn Water leeft. Met deze leerlijn ontdekken ze steeds beter wat er in het water leeft. Van kikkers zoeken in groep 1/2 tot waterleven bestuderen met de microscoop in groep 7/8.

Kosten	
Wat	Tarief buiten Gorinchem
Leskisten	Vanaf € 30,75
Les op het natuurcentrum of excursie	Vanaf € 92,20
Bezorgkosten enkele reis < 5 km	€ 3,00
Bezorgkosten enkele reis > 5 km	€ 6,00

Dankzij Reinigingsdienst Waardlanden worden diverse lesmaterialen en projecten over afval kosteloos beschikbaar gesteld.

Adres- en contactgegevens

Natuurcentrum Gorinchem
Gijsbert van Andelpark 1
4204 HZ Gorinchem
Openingstijden: dagelijks van 9.00 - 17.00 uur
www.natuurcentrumgorinchem.nl, tel. 0183 630 911

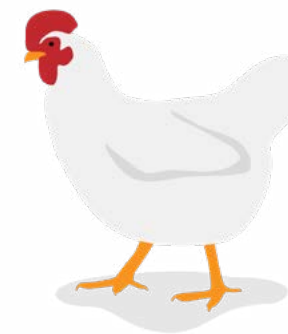
Reserveren van leskisten, gastlessen, workshops of excursies via www.NMEgids.nl of educatie@ncgorcum.nl.

Bijpassende subsidie

Jong Leren Eten

Wilt u advies of ondersteuning bij het kiezen van lokale educatieve activiteiten voor uw school?

Neem dan contact op met de Gezonde School-adviseur Jill Picauly van de GGD ZHZ (j.picauly@ggdzhz.nl) of projectleider publieke gezondheid Debbie Albers-van der Linden van de GGD ZHZ (d.vander.linden@ggdzhz.nl).

Landelijke aanbieders

Thema	Landelijke Aanbieder	Locatie	Omschrijving	Kosten en tijdsduur	Doelgroep
Gezonde voeding	Stichting Nationaal Schoolontbijt	op school of op locatie	Nationaal Schoolontbijt, vindt plaats in november 2021	Gratis lesmateriaal, €0,57 per ontbijt voor de ontbijtpakketten	groep 1 t/m 8
	Europese Unie	op school	EU Schoolfruit, 20 weken lang iedere week 3 porties groente en fruit voor alle leerlingen.	Gratis, aanvragen aug.-sept. 2021	groep 1 t/m 8
Moestuiniëren	IVN	op school	Lesmateriaal 'de schooltuin een jaar rond met je handen in de grond'. 6 lessen waarin korte fragmenten van de schooltuinfilm worden gebruikt.	gratis	groep 4 t/m 6
	Velt	op school	Handleiding schoolmoestuin met lesideeën	gratis	PO
	Velt	op school	Minimoestuin op school	gratis lesmateriaal, zelf materialen aanschaffen	PO
	Velt	op school	Seizoenskalender	€ 4,50 voor de kalender met stickers, gratis handleiding voor leerkrachten en ouders	PO en BSO
	Velt	op school	Lespakket Seizoensgroenten	gratis	PO
	Velt	op school	Lespakket (On)kruiden	gratis	PO
	Makkelijke Moestuin	op school	Methode makkelijke moestuin op school.	gratis app, materiaalkosten zie website	5 t/m 7
	Growwizzkid	op school	Maatwerk Moestuiniëren. Je ontvangt een pakket met zaden, pootaardappels en online (k)weekbegeleiding.	€ 50,00	groep 1 t/m 8
	Growwizzkid	op school	Lespakket 'Onderzoekend leren met Kiemgroenten' voor de groepen 3, 4 en 5.	€ 215,00	groep 3, 4, 5
Growwizzkid	op school	Leerlijn met binnenteeltsysteem	Aanschafkosten binnenteeltsysteem met levensduur van 10 jaar: € 7.425, jaarlijks terugkerende materiaalkosten (bij 225 leerlingen) €250, licentiekosten € 10,95 per leerling. Training optioneel (maatwerk), kosten op aanvraag. Prijspeil 2019.	groep 1 t/m 8	

Thema	Landelijke Aanbieder	Locatie	Omschrijving	Kosten en tijdsduur	Doelgroep
Moestuiniëren	Velt	op school	Workshop 'Moestuin op school'. Over de valkuilen en succesfactoren van een moestuin op school. Geschikt voor leerkrachten, ouders, gemeenten en elke school met zin in eetbaar groen!	€ 150 excl. reiskosten trainer en materiaalkosten, 2,5 uur, workshop aanvragen min. 8 weken van tevoren.	leerkrachten en ouders groep 1 t/m 8
Gezonde en groene Schoolpleinen	IVN, Jantje Beton	op school	Alle informatie over gezonde schoolpleinen bij elkaar met o.a. informatie over financiering (fondsenwerving), draagvlak (kinderparticipatie en ouderbetrokkenheid), ontwerpen, veiligheid, beheer en onderhoud	gratis	groep 1 t/m 8
	Velt	op school	Workshop 'Groene speelplaats'. Speelse ideeën voor de inrichting van een groenere speelplaats. Waar let je op bij de keuze van planten voor een kindvriendelijke omgeving? Hoeveel tijd en onderhoud vraagt de aanleg van een groene speelplaats? Op deze en andere vragen krijg je antwoord.	€ 150 excl. reiskosten trainer en materiaalkosten, 2,5 uur, workshop aanvragen min. 8 weken van tevoren.	leerkrachten en ouders groep 1 t/m 8
Voedselverspilling	Velt	op school	Lespakket voedselverspilling	gratis	PO
	InStock	op school	InStock - Lespakket Voedselverspilling	gratis	groep 5 t/m 8
	Voedselbank	op school	Lespakket over de voedselbank met o.a. een les over voedselverspilling	gratis	groep 7 en 8
Duurzame voeding	Stichting Nationale Week Zonder Vlees	op school	Lespakket Week Zonder Vlees, 8 - 14 maart 2021	gratis	groep 6 t/m 8
	Velt	op school	Workshop 'Duurzame voeding in jouw klas'. We gaan inhoudelijk in op de diverse thema's van duurzame voeding. Erna kan je vlot aan de slag in de klas. De trainer kan eventueel zorgen voor inspirerende proevertjes. Maak dan vooraf duidelijke afspraken over de prijs van materialen en ingrediënten.	€ 150 excl. reiskosten trainer en materiaalkosten, max. 50 deelnemers, 2,5 uur, workshop aanvragen min. 8 weken van tevoren.	leerkrachten en ouders groep 1 t/m 8
Buitenlessen	IVN, Jantje Beton	op school	70 uitgewerkte buitenlessen en thuisopdrachten	gratis	groep 1 t/m 8
	IVN, Jantje Beton	op school	Nationale Buitenlesdag, 13 april 2021	gratis	groep 1 t/m 8
Subsidies	Themafonds Groenblauwe Schoolpleinen	op school	Het Themafonds is een samenwerking tussen de Provincie Zuid-Holland en het Prins Bernard Cultuurfonds. Het Themafonds is bedoeld voor de inrichting van groenblauwe schoolpleinen voor het basisonderwijs in de provincie Zuid-Holland. De schoolpleinen moeten (gedeeltelijk) openbaar toegankelijk zijn voor de buurt of wijk.	Financiële bijdrage van € 1.000 – € 15.000 + gratis buitenlestraining van IVN Zuid-Holland (max. 5 docenten per school). Max. 50% van de kosten worden vergoed. Voor 2021 is €240.000 beschikbaar. Bij het aanvragen van een bijdrage geldt: wie het eerst komt, het eerst maakt. Elke 1e van de maand is er een nieuwe besluitronde m.u.v. 1 jan. en 1 aug.	groep 1 t/m 8